

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Natuur en historie De Lier

Cor Nonhof, dec. 2021

Het begin

De omgeving van De Lier was oorspronkelijk een gebied waar de getijden nog vrij spel hadden. Tweemaal per dag kwam het vloedwater via het riviertje de Lier en andere getijdenkreken in de buurt naar binnen en tweemaal per dag liepen ze weer leeg. Van Liere heeft in 1948 een groot onderzoek naar de bodemvruchtbaarheid gedaan in het Westland en hij vond in de weilanden de oude kreken nog in het landschap terug. Twee ervan zijn nog terug te vinden in de bebouwde kom van De Lier.

De naam Lier voor het riviertje komt voor het eerst voor op een oorkonde uit 985 in zijn Latijnse schrijfwijze: Liora. Daarna komt ook de naam Lee in gebruik, maar dat is eigenlijk een vergissing; een Lee of Lede is een geleid water, dus gegraven. Op de kaart van Delfland uit 1712 houden de veldnamen met Lier of Lee elkaar in evenwicht.

Als eerste woonde men op de gronden die alleen met extreem hoogwater tijdens stormvloed nog onder liepen. Op het lage gors liet men de koeien en schapen lopen. Naarmate de bevolkingsdruk toenam ging men het lage gors bedijken. Het tracé Maasdijk, Nolweg, Oude Campsweg en Burgerdijkseweg is de oudste bedijking. Daarna is daar een stuk aan vast gedijkt met de Hoogweg en Hoofdstraat.

De Lier is afgedamd met een dijk ongeveer volgens het tracé vanaf de Nolweg via de Burgemeester Elzenweg, Sint Jorispad en Galgeweg. Bij het gehucht De Lee zullen sluizen hebben gelegen. Deze dijk is tijdens een storm in 1248 op een paar plaatsen doorgebroken. Daarna is de Nieuwe Maasdijk gebouwd, de N220 tussen het dorp Maasdijk en 's-Gravenzande.

Wat we tegen komen

Bij de Hoofdstraat passeren we de oude ontginningsdijk en krijgen we zicht op de kerk. Dat is bijzonder, omdat de kerk dus buitendijks staat.

Langs de Lier is van ouds een strook land niet bebouwd geweest. Nu zijn tussen Achterlaantje, Chrysant, Anemoon en Nieuwe Tuinen en de Lee villa's en huizen neergezet, maar er zijn ook nog groene percelen.

Nieuwe Tuinen

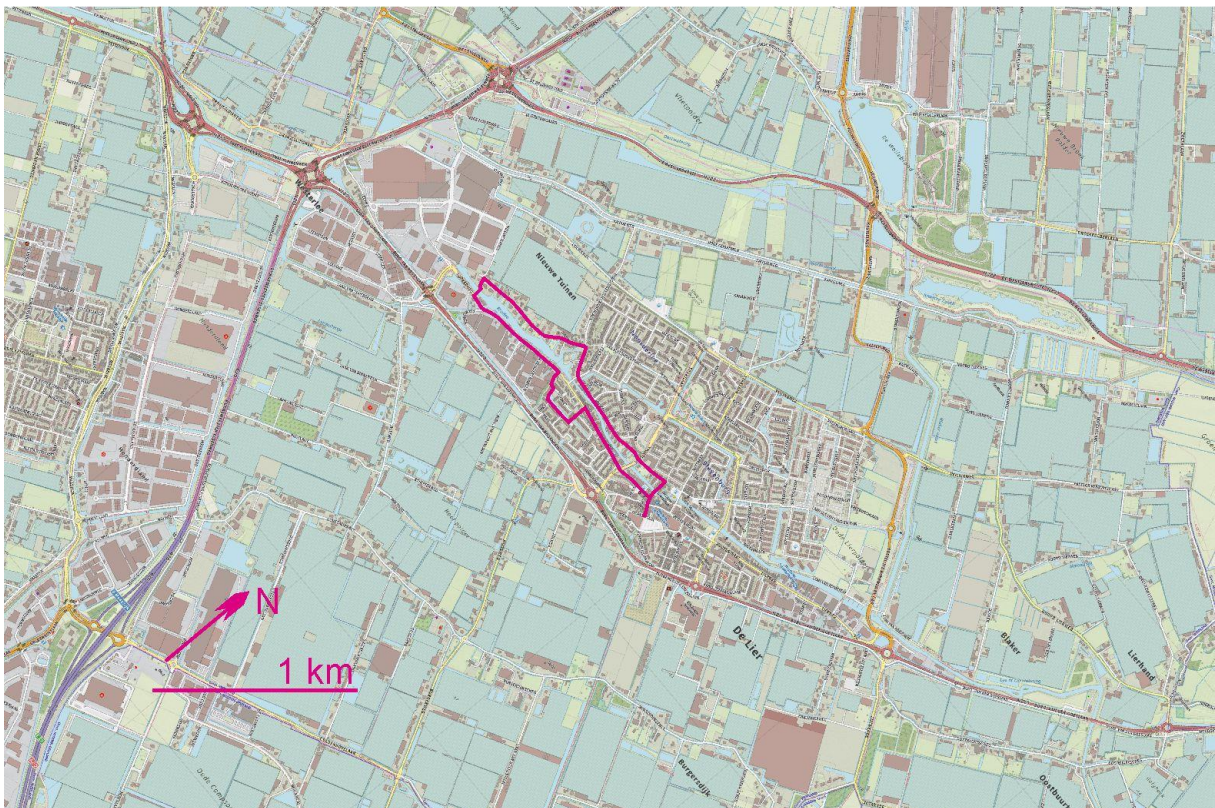
Groene oase

Bij een goed maaibeheer valt er in de bermen langs de weg een heleboel te zien.
Bijvoorbeeld de Bonte wikke.

Bonte wikke

De wandeling

Gebr. Kruikius, Kaart van Delfland, 1712

Bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl, Topografische kaart 1:50.000

Start bij parkeerplaats Oranjeplein op de hoek met de Prinses Margrietstraat.